

॥ १५ ॥ इति आश्रमवा० नैलकंठीये भारतभावेदीपे एकविंशतितमोऽध्यायः ॥ २१ ॥ ॥ १५ ॥ एवमिति ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥
 द्रौपदीहृतपुत्राच सुभद्राचैव भाविनी ॥ नातिप्रीतियुते देव्यौ तदास्ताम प्रहृष्टवत् ॥ १५ ॥ वैराट्यास्तनयं दृष्ट्वा पितरं ते परिरक्षितं ॥ धारयंति स्म ते प्राणांस्तव पूर्वपि
 तामहाः ॥ १६ ॥ इति श्रीमहाभारते आश्रमवा० एकविंशतितमोऽध्यायः ॥ २१ ॥ ॥ १६ ॥ वैशंपायन उवाच ॥ एवं ते पुरुषव्याघ्राः पां
 ढवामातु नंदनाः ॥ स्मरंती मातरं वीरावभूवुर्भृशदुःखिताः ॥ १७ ॥ ये राजकार्येषु पुरा व्यासकानित्यशो भवन् ॥ ते राजकार्याणि तदानाकार्षुः सर्वतः पुरे ॥ २ ॥ प्रवि
 ष्ठा इव शोकेन नाभ्यनंदं तं किंचन ॥ संभाष्यमाणा अपिते न किंचित्प्रत्यपूजयन् ॥ ३ ॥ तेस्म वीरादुराधर्षाणां भीर्यसागरोपमाः ॥ शोकोपहतविज्ञानानां नष्टसंज्ञा
 इवाभवन् ॥ ४ ॥ अर्चितयंश्च जननीं ततस्ते पांडु नंदनाः ॥ कथं नु वृद्धमिथुनं वहत्यतिरुशपाय ॥ ५ ॥ कथंच समहीपालो हतपुत्रो निराश्रयः ॥ पत्न्या सह वसत्ये
 को वने श्वापदं सेविते ॥ ६ ॥ सा चेद्वीमहाभागा गांधारी हतबांधवा ॥ पतिमंधं कथं वृद्धमन्वेति विजनेवने ॥ ७ ॥ एवं तेषां कथयतामौत्सुक्यमभवत्तदा ॥ गमने
 चाभवद्बहुद्धिर्धृतराष्ट्रदिदृक्षया ॥ ८ ॥ सह देवस्तुराजानं प्रणिपत्येदमब्रवीत् ॥ अहो मे भवतो हृष्टदयंगमनं प्रति ॥ ९ ॥ न हित्वांगौ रेवणाहमशंकं वक्तुमंजसा ॥ ग
 मनं प्रति राजेन्द्र तदिदं समुपस्थितं ॥ १० ॥ दिष्ट्या द्रक्ष्यामि तां कुंतीं वतयंतीं तपस्विनीं ॥ जटिलां तापसीं वृद्धां कुशकाशपरिक्षितां ॥ ११ ॥ प्रासादहर्म्यसंवृद्धाम
 त्यंतसुखभागिनीं ॥ कदा तु जननीं श्रांतां द्रक्ष्यामि भृशदुःखितां ॥ १२ ॥ अनित्याः खलु मर्त्यानां गतयो भरतर्षभ ॥ कुंती राजसुता यत्र वसत्यसुखितावने ॥ १३ ॥
 सह देववचः श्रुत्वा द्रौपदीयोषितां वरा ॥ उवाचे देवी राजानमभिपूज्या भिनंदय च ॥ १४ ॥ कदा द्रक्ष्यामि तां देवीं यद्विजीवति सा पृथा ॥ जीवंत्या लब्धमे प्रीतिर्भवि
 ष्यति जनाधिप ॥ १५ ॥ एषा ते स्तुमतिर्नित्यं धर्मैर्तरमतां मनः ॥ योद्यत्वमस्मान् राजेन्द्र श्रेयसा योजयिष्यसि ॥ १६ ॥ अग्रपादस्थितं चेमं विद्विराजन्वधूजनं ॥
 कांक्षंतं दर्शनं कुंत्या गांधार्याः श्वशुरस्य च ॥ १७ ॥ इत्युक्तः स नृपो देव्या द्रौपद्या भूय भूय ॥ सेनाध्यक्षान् समाना य्य सर्वा निदमुवाच ह ॥ १८ ॥ निर्यातय तमे से
 नां प्रभूतरथकुंजरां ॥ द्रक्ष्यामिव न संस्यं च धृतराष्ट्रं महीपतिं ॥ १९ ॥ रुयध्यक्षांश्चाब्रवीद्राजायानां निविविधानि मे ॥ सज्जीक्रियं तां सर्वाणि शिविकाश्च सहस्र
 शः ॥ २० ॥ शकटापणवेशाश्च कोशः शिल्पिन एव च ॥ निर्यातुकोषपालाश्च कुरुक्षेत्राश्रमं प्रति ॥ २१ ॥

॥ १५ ॥ १६ ॥ अग्रपादस्थितं प्रयाणार्थं पुरस्कृतैर्नैव पादेन स्थितं अत्यंतमुत्सुकमित्यर्थः ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥